

Teorier om europæisk integration/ integrationsteorier

Neofunktionalisme:

- Ernst B. Haas: Europæisk integration er en deterministisk proces. Som en snebold, der ruller ned ad et bjerg. ”Spill-over” mekanismen er det centrale begreb:

Eksempel:

- Toldunion >
- Fælles handelspolitik >
- Fælles markedspolitik >
- Fælles landbrugspolitik >
- Fælles monetær politik >
- Fælles økonomisk politik >
- Fælles udenrigspolitik >
- Fælles forsvarspolitik

- Spill-over er et resultat af ikke-statslige aktørers ageren. Partier. Interesseorganisationer. Virksomheder. De skifter interesser. De skifter loyalitet til det nye politiske niveau.
- Neofunktionalismen er en del af den liberale skole i international politik. Automatisk integrationslogik, som underminerer staterne.
- Problem: Hvordan forklares tilbageslaget for europæisk integration i midten af 1960'erne. Og stagnationen frem til 1985. Hvordan forklares krisen i f.m. forfatningstraktaten?

Intergovernmentalisme:

- Stanley Hoffman. Staterne er de vigtigste aktører. Staterne har egne nationale interesser, som de varetager. Der findes ingen automatisk integrationslogik.
- Europæisk integration finder kun sted, hvis medlemsstaterne har en interesse heri.
- Intergovernmentalismen er udledt af den såkaldte realistiske teori i international politik = Staterne er international politiks atomer.

Føderalisme:

- Både en positiv teori (hvordan samarbejdet er) og en normativ teori (hvordan samarbejdet bør være).
- Det afgørende spørgsmål i føderalistisk teori drejer sig om, hvor magten bør ligge. Hvilke kriterier skal lægges til grund for magtfordelingen.
- Samarbejdet bør være lagdelt: Kommuner, regioner, stater, samarbejde mellem stater, Den Europæiske Union.
- Kun hvad der ikke kan klares lokalt, skal skydes op på et højere niveau. Subsidiaritets- eller nærhedsprincippet er et føderalistiske princip.
- Løbende ændringer af EU's traktatgrundlag er det, der driver den europæiske integration frem mod en egentlig forfatning.

- EU bør have et Europa-Parlament med samme magt som et nationalt parlament. Europa-Parlamentet skal også udpege en europæisk regering.
- Målet er en føderalistisk organiseret Europæisk Union (Europas Forenede Stater).

Kompromisser:

Liberal intergovernmentalisme: Andrew Moravcsik.
Europæisk integration foregår i to trin:

- Først trin: Der er en "efterspørgsel" efter EU-politikker fra indenlandske økonomiske og sociale aktører.
- Andet trin: Nye EU-politikker "udbydes" via mellemstatslige/intergovernmentale aftaler på statslederplan.

Supranational governance: EU er en kompleks institutionel og politisk størrelse.

- Der findes aktører og interesser på alle niveauer. Varierer efter politisk samarbejdsområde og type af aktører.
 - Supranationale institutioner (Kommissionen, Parlamentet, Domstolen) har selvstændig indflydelse på de økonomiske politikker.
-

Hvad er den historiske baggrund for EU?

**Drivkræfter i europæisk historie/
integration:**

1) Tekniske fremskridt

2) Politisk idealisme

0 – 1815: Fundamentet for europæisk integration

- **Kristendom, næstekærlighed (solidaritet), lighed**
- **Grækenland, demokrati**
- **Romerriget, ret, latin**
- **Karl den Store (Charlemagne)**
- **Napoleon versus Storbritannien.**
- **Napoleonskrigene.**

1815 – 1870: Økonomisk integration og industriel revolution

- **Britisk lederskab, ideen om frihandel, Smith, Ricardo**
- **Samarbejde om transport (flodtrafik) og kommunikation (post)**
- **Valutaunioner**
- **Infrastruktur (jernbaner)**
- **Fransk-tyske krig**

1870 – 1914: Integrationen går i stå

- **Gradvis voksende nationalisme og europæisk rivalisering**
- **Voksende protektionisme (told), men også fortsat temmelig fri bevægelighed for produktionsfaktorer som arbejdskraft og kapital**
- **Guldstandarden basis for nationale valutaer**
- **1. verdenskrig**

1914 – 1945: Disintegration

- **Versailles-freden: ret til selvbestemmelse, dvs. mange nye stater**
- **Wall Street-krakket: protektionisme og massearbejdsløshed**
- **Folkeforbundet meget idealistisk og svagt**
- **2. verdenskrig**

1945 – : Integration på ny

- **Amerikansk lederskab, ideen om frihandel og internationalt samarbejde**
- **Et væld af nye internationale organisationer baseret på amerikansk eller stormagtslederskab: FN, IMF, Verdensbanken, GATT, OECD**
- **Europa: Benelux, Nordisk Råd, Europa-Rådet, WEU, EF, EFTA**

Nøgleår i EU-integrationen:

EKSF.....	1952
EØF, EURATOM.....	1958
Landbrugspolitikken.....	1964
Luxembourgforlig.....	1965/66
Toldunion.....	1968
UK, DK.....	1973
EMS.....	1979
Indre marked.....	1985
Fælles Akt.....	1987
Unionstraktat.....	1993
Amserdamtraktaten.....	1996
Luxembourgprocessen.....	1997
Lissabonstrategien.....	2000
Nicetraktaten.....	2001
Østudvidelsen.....	2004
Udkast til Reformtraktaten.....	2007